

Vergaderjaar 2024–2025

26 485

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Nr. 451

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 20 februari 2025

Met deze brief informeer ik u, mede namens de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp (BHO), over de beoogde oplossing voor de comptabele onrechtmatigheid bij de uitvoering van de exportkredietverzekering (ekv) en het besluit voor het oplossen van deze onrechtmatigheid.

Comptabele onrechtmatigheid uitvoering ekv

De uitvoering van de ekv is momenteel belegd bij Atradius Dutch State Business (ADSB). De Algemene Rekenkamer heeft in 2023 geconstateerd dat deze uitvoering comptabel onrechtmatig is, omdat deze niet is aanbesteed. Deze aanbestedingsplicht is bevestigd door de Landsadvocaat. Uw Kamer is daar meerdere malen over geïnformeerd, recentelijk nog per Kamerbrief van 20 november 2024¹.

Oplossen van de comptabele onrechtmatigheid

Zoals aangegeven in de Kamerbrief van 20 november 2024, is het kabinet van mening dat de comptabele onrechtmatigheid moet worden opgelost. Duidelijkheid over de toekomst van de ekv-uitvoering is belangrijk om de continuïteit te waarborgen.

Er zijn de afgelopen tijd meerdere toekomstopties verkend om de ekv-uitvoering rechtmatig te krijgen, zoals het inrichten van een staatsdeelneming en een aanbesteding. Gebleken is dat een aanbesteding van de ekv-uitvoering de enige optie die op korte termijn rust en zekerheid creëert in de ekv-uitvoering. Voor een aanbesteding is immers geen stelselwijziging benodigd, waardoor de continuïteit in de wijze van uitvoering wordt gewaarborgd. Uit een eerdere marktconsultatie² is bovendien naar voren gekomen dat meerdere partijen geïnteresseerd zijn

¹ Kamerstuk 26 485, nr. 440

² FIN MC Export credit insurance executive organisation

in het uitvoeren van de ekv. Ook kan een aanbesteding leiden tot meer innovatie en efficiëntie. Daarnaast wordt via een aanbesteding aan een private partij gebruik gemaakt van de kennis en expertise van de markt, zoals dat nu ook het geval is. Dit draagt bij aan een doelmatige en doeltreffende ekv-uitvoering, waarin (geopolitieke) ontwikkelingen in de markt elkaar snel opvolgen.

Na de aanbesteding zal de ekv-uitvoering uiteraard worden gemonitord. Uit de daaruit getrokken lessen en vanuit een rechtmatige uitvoering kan dan worden bezien of het aanbesteden in de toekomst ook de meest optimale keuze is voor de ekv-uitvoering.

Vorbereiden van de aanbesteding

Op dit moment wordt het proces van de aanbesteding verder uitgewerkt. De komende periode worden daartoe een aantal vraagstukken onderzocht. Er zal onder meer onderzocht worden wat de optimale duur van het aan te besteden contract is, op welke wijze flexibiliteit binnen een aanbestedingscontract kan worden ingebouwd en hoe de vergoedingensystematiek voor het uitvoeren van de ekv en de governance doelmatig en doeltreffend kunnen worden ingericht. Ook wordt gekeken hoe regelingen van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingshulp in de aanbesteding kunnen worden opgenomen.³ Ook zal er gekeken worden naar transitievraagstukken, zoals de eventuele migratie van ICT-systemen.

(Externe) experts op het gebied van bovengenoemde vraagstukken worden betrokken bij de aanbestedingsprocedure. Daarnaast wordt, voor zover wettelijk toelaatbaar, het bedrijfsleven en de NGO's betrokken bij de voorbereiding van het aanbestedingsproces. Zo krijgen bedrijven en NGO's de gelegenheid om verwachtingen en ideeën voor het aanbestedingstraject te delen.

Uw Kamer wordt voor de zomer nader geïnformeerd over de stand van zaken rond de aanbesteding. Het kabinet zal direct na afronding van de voorbereidende werkzaamheden en op basis van de input van de betrokken stakeholders, een definitieve keuze maken over de inhoud van de te aanbesteden opdracht en uw Kamer hierover informeren.

Tot slot

De continuïteit van de huidige dienstverlening door ADSB is geborgd. De comptabele onrechtmatigheid heeft geen gevolgen voor de overeenkomsten die de Staat met ADSB gesloten heeft: deze zijn juridisch bindend. De juridische verplichtingen die volgen uit die overeenkomsten worden door de Staat nagekomen. Dit geldt ook voor de polissen die door ADSB namens de Staat zijn of worden afgesloten. Vanwege een contractuele opzegtermijn van drie kalenderjaren is de ekv-uitvoering tenminste tot en met 2028 bij ADSB belegd. Hier kan enkel met wederzijdse instemming vanaf worden gezien.

De Minister van Financiën,
E. Heinen

³ Het gaat om de regeling Dutch Trade and Investment Fund (DTIF), spoor 2; de regeling Dutch Good Growth Fund (DGGF), spoor 3; de DRIVE Garantiefaciliteit (Dgf); en het beheer van de leningenportefeuille van de Nederlandse Investeringsbank voor Ontwikkelingslanden (NIO). Deze worden thans ook uitgevoerd door ADSB.